

Vychodí mimo pondelku a piatku každý deň, vpredvečer dátumu o 6. hod.

Redakcia a administrácia:
Budapešť, VIII.,
Mária ul. č. 15.

Telefon: József 12-97.

SLOVENSKÝ DENNÍK

Predplatné:
na rok . K 20.—
na pol roka K 10.—
na štvrt roka K 5.—
na mesiac . K 1.75

Do Nemecka i
Srbska ročne
24 korún. Do
ostatného cu-
dozemského
Ameriky ročne
32 korún.

Ročník V. Číslo 225

BUDAPEŠŤ, vo štvrtok, 24. decembra 1914.

Jednotlivé čísla po 6 hal.

Vojna.

Severné bojište.

Úradná zpráva, vydaná 22. decembra na poľudnie.

V Karpatoch, v blízkosti rozhrania, od neho na juh na území riek Nagyág, Latorca a Ung sú nové boje.

V Haliči včera Rusi zase prešli do ofenzívy, bez toho ale, že by boli mali úspechu. Menovite pri dolnom toku Dunajca utrpeli ťažké ztraty.

Pozdĺž Nidy a južne od Tomašova byly menšie šarvátky.

Podmaršal Höfer.

Nemecká úradná zpráva, vydaná 22. decembra predpoľudním:

Na východnom bojišti vo východnom a západnom Prusku sa polozenie nezmenilo.

V Poľsku naše vojská tuho bojujú o držanie odseku Bzury a Ravky. Na tomto odseku na viac miestach vynútili sme si už priechod.

Na pravom brehu Pilice spojenecké vojsko ešte bojuje.

Hlavné vodcovstvo.

Viedeň, 21. decembra. Z príležitosti dokončenia bojov pri Krakove hlavný veliteľ armády arciknieža Fridrich poslal na veliteľa krakovskej pevnosti nasledujúci telegram:

Č. 5357.

Počas operácií odohrávšich sa v poslednom čase okolo Krakova, odporúčalo sa a aj bolo nariadené najpresnejšie spoluúčinkovanie pevnosti s poľnými armádami. Veľmi vynikajúci spôsob, na aký veliteľstvo pevnosti tomuto rozkazu vyhovel, čím úspechy poľnej armády značne byly zveľadené, kladie mi to za príjemnú povinnosť obzvlášť vyzdvihnúť, ako trefne poňalo veliteľstvo pevnosti význam každej operácie, ktorá sa odohrala v ďalšom a bližšom obvode pevnosti, jej iniciatívu najďalej siahajúcu a neváhajúcu a pripravujúcu podporovanie operácií. Pechota, mobilné delá, strelivo postavily sa k dispozícii skoro až po mieru úplného vyprázdnenia pevnosti, výpadmi a ťažkou delostrelbou, čo oboje veliteľstvo pevnosti vždy šikovne nariadilo a šikovne previedlo, bol nepriateľ v blízkosti pevnosti držaný vždy v šachu.

Týmto pevnosť úspešne spoluúčinkovala na zveľadení bojaskopnosti našej o výsledok ťažko bojujúcej armády a na otrávení a zlomení nepriateľa. Aj výzvedná služba vedená veliteľstvom pevnosti poskytla značný a presný materiál ku posúdeniu situácie.

Shrnúc všetko, musím činnosť veliteľstva ako aj celej posádky, ako to už veliteľstvo IV. armádneho sboru uznalo a mne sdělilo, vyhlásiť za príkladnú v každom čase, a jak veliteľstvu, tak aj celej posádke pevnosti v mene najvyššej služby vysloviť moju najúplnejšiu spokojnosť a uznanie.

Má sa veškerej posádke pevnosti vyhlásiť.
Maršal arciknieža Fridrich

Z Berlína, 20. decembra. „Berliner Tageblatt“ oznamuje z Nového-Yorku: Nemecký križiak „Cormoran“ so 24 dôstojníkmi a 345 mužmi zakotvil pri Marianských ostrovoch, ktoré náležia Spojeným Štátom a odzbrojil.

Západné bojište.

Nemecká úradná zpráva, vydaná 22. decembra predpoľudním.

Pri Nieuporte a na vidieku Ypernu je všeobecne ticho. Anglické vojsko posilnené francúzskymi teritoriálnymi čatami, včera a dnes v noci zúfale napádalo, aby späť vydobylo 20 decembra pri Saint Huber a Givenchy utratené pozície, ale jeho nápady sme odrazili. Na okolí pri Richebourgu podarilo sa mu zaujať svoje staré pozície. Nápady Francúzov na vidieku Albert, severovýchodne od Compiégne, pri Souain a Perthes sme včera odrazili, zavdajúc Francúzom ťažké ztraty. Na západnej častke Argonnských hôr zaujali sme dakoľko streleckých zákopov. Od Argonnských hôr na východ, od Verdunu na severozápad a sever francúzske nápady sme všade ľahko odrazili.

Lutujeme, ale len po sdelení sme prišli na to, že včera uverejnený armádny rozkaz generála Joffreho so dňa 17. decembra končil sa s nasledujúcim dodatkom:

„Armádny rozkaz má sa dnes večer sdeliť veškerej armáde a prekaziť, aby sa dostal do novín.“

Hlavné vodcovstvo.

Turecké bojište.

Londýn, 22. decembra. (K. k.) Reuterova kancelária oznamuje z Kahýry: Turecké vojsko opustilo pred 14 dňami poloostrov Sinajský a nevrátilo sa viac. Suezský prieplav v celej dĺžke bol daný do stavu obrany.

RÔZNE ZPRÁVY.

Belgická kontribúcia.

Z Brüsselu dochádza zpráva, že snemy deviatich provincií belgických usniesly sa 19. decembra pri solidárnom ručení 9 provincií vydať pokladničné poukázky, ktorými bude splatená válečná kontribúcia, vyrubená generálnym gubernátorom obyvateľstvu Belgicka na dobu jedného roku v mesačných splátkach v úhrnnej výške 480 mil. frankov. Bankovné konzorcium v čele s belgickou Société Generale prevezme pokladničné poukázky a lombarduje ich pri cedulovej banke, ktorá bude založená. Generálny gubernátor vyhlásil, že rekvizície budú hotovými vyplatené, budú-li splátky válečnej kontribúcie presne splácané. Tiež suroviny, ktoré ríšska vláda kúpila v Antwerpách, Gentu a iných mestách, budú čím prv zaplatené, a síce až dopraví tovar do Nemecka a cenu jeho odhadnú. Kým však trvá vojna, peniaze z Nemecka neprídu do Belgicka.

Milion Japoncov na európské bojište.

„Neues Wiener Journal“ oznamuje z Milána: „Stampa“ sdeľuje, že sa vyjednáva o vyslanie milión japonských vojakov na európské bojište hlavne na západ, keby sa nepodarilo zdolať Nemca vo Francúzsku a Belgicku.

Varovné hlasy pred prílišnými nádejami.

V prvých dňoch po víťaznom postupe našich vojsk proti Rusom byly časopisy vo vytržení. Rozprávalo sa o víťazstve pre nepriateľa zdrcujúcom, rozhodnom, dokonca o takom, ktoré nás môže naplniť nádejou, že na Vianoce budeme mať pokoj. Dnes už veľké nemecké časopisy ako je „Vorwärts“, „Morgen“, „Arbeiter Zeitung“ ba i „Frank-

furter Zeitung“ doznávajú, že to víťazstvo bolo síce veľké, ba ohromné, ba čiastočne i rozhodujúce, že však musíme sa varovať pred prehnanými nádejami, týkajúcimi sa zničenia ruskej armády, ktorej číselná sila nesmie sa ani dnes podceňovať.

Gróf Štefan Tisza proti malomyselným.

Gróf Štefan Tisza mal v utorok prednášku v starej parlamentnej budove, v ktorej ostro vystúpil proti malomyselným. Z reči vynímame: „Nanútili nám vojnu. Či môžeme nanútenú vojnu neprijíť? Nakoľko stojí to, že je najväčším hriechom na svete vyprovokovať vojnu, ktorá je zbytočnou, natoľko platí i to, že ohavným, zlým opovržením hodným a života nehodným je ten národ, ktorý sa vyhne nanútenej vojne. (Súhlas). Dnes musíme mať jedno pred očami: všetko musíme urobiť, čo zvyšuje válečnú silu národa na poli hospodárskom, kultúrnom a mravnom. Musíme dôverovať v seba samých, v silu národa, v zdare a znásobňovať telesnú a duševnú silu bojujúceho národa. Všetko je správne, vlastenecké, uznania hodné, čo túto silu zvyšuje. Špatnosťou a duševnou prázdnotou je to, čo silu túto poštrbuje.“ Potom sa obrátil veľmi ostro proti tým, ktorí roznášajú povesti o ztratách a ktorí podceňujú a ohovárajú úsilie jednotlivcov ba celých národov. Toto všetko musíme prekaziť. Na konci reči povzbudzoval ministerský predseda k vytrvalosti, lebo sme vraj v takej vojne, v ktorej nenie ľahko zvíťaziť.

Abuzjornianska stolica za uznanie národných práv maďarského národa.

V poslednom svojom zasadnutí uzavrel stoličný výbor obrátiť sa na vládu so žiadosťou, aby vláda vzhľadom na to, že maďarský ľud skvele bojuje proti nepriateľovi, našla spôsob toho, aby v terajšom zápase za štátnu a národnú existenciu myšlienka autonómnej štátotvornosti uhorského národa, veľká hrdinskosť jeho vojska nebola kladená stranou a aby týmto nebol naštbený ten právny a mravný základ, na ktorom sa má ďalej rozvíjať neodvislosť národa a štátu. Tento návrh podal člen výboru, snemový poslanec Aladár Gedeon.

Grécko za trojdohodu.

Z Carthradu oznamujú: (K. k.): Terdzuman-i-Hakkikat sa dozvedá, že Grécko dovolilo postaviť bezdrôtové telegrafické stanice na malom ostrove Fanaru u Mytilene a v prístave Mudrovskom na Lemne, z čoho majú osov Angličania a Francúzi. Anglické loďstvo používa vraj prístav Sygri na Mytilene ako skladište pre potraviny. Dotyčný turecký časopis dôvodí, že je to narušenie neutrality.

Missia Loubeta.

Bývalého predsedu francúzskej republiky Loubeta vyšle francúzska vláda, dľa sdeľenia talianskeho časopisu, s mimoriadnou missiou do Ríma. V politických kruhoch pripisuje sa tomuto vyslaniu veľká dôležitosť.

Essad paša kniežatom albánskym.

„Leipziger N. Nachrichten“ oznamujú, že Essad paša bol dľa „Lombardie“ uznaný za knieža v celej Albánii vynímajúc niektoré epirotské kraje. Dľa „Union“ postavil sa Essad paša v čelo protisrbského hnutia a ozbrojeného ťaženia proti Korici.

„L. N. N.“ k tejto zpráve podotýkajú, že neprekvapuje. Essad paša bývalý minister

